

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Εκσυγχρονισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»

(2012/C 113/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει έναν πιο ενεργό ρόλο στη στήριξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των διαφόρων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών στην προσπάθεια για υλοποίηση του εκσυγχρονιστικού θεματολογίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- συμφωνεί με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι συνολικές επενδύσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΕ κυμαίνονται εν γένει σε χαμηλό επίπεδο και αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη, σε πολλές περιπτώσεις όπως και οι αυτοδιοικητικές αρχές, πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους για την αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιδείξει, κατά τον καθορισμό των συγκεκριμένων προγραμμάτων και αξόνων δράσης, μεγαλύτερη προσοχή σε μία από τις προτεραιότητες που ορθώς έχει ορίσει για τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: την αύξηση της συμμετοχής και την ενίσχυση της «κοινωνικής διάστασης» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προς τον σκοπό αυτό·
- πιστεύει ότι η αξία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φαίνεται και από τον βαθμό στον οποίο τα εκπαιδευτικά της ιδρύματα ανταποκρίνονται σε χαρακτηριστικές τοπικές ή περιφερειακές ανάγκες, συμβάλλοντας έτσι πραγματικά στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη·
- παρατηρεί, ωστόσο, ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά για τη διεύρυνση και την παγίωση των δυνατοτήτων μαθησιακής κινητικότητας και της διασυνοριακής συνεργασίας, ώστε να αυξηθεί σημαντικά η πρόσθετη αξία που προσφέρουν·
- επαναλαμβάνει ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές επωμίζονται σημαντικές αρμοδιότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως συμβαίνει και με την πολιτική για τη νεολαία και την απασχόληση, τονίζει δε ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές αναλαμβάνουν να διαδραματίσουν έναν καθοριστικής σημασίας ρόλο στην υλοποίηση του εν λόγω εκσυγχρονιστικού θεματολογίου, τηρουμένης πλήρως της αρχής της επικουρικότητας.

Εισηγήτρια

η κ. Mía DE VITS (BE/PES), μέλος του κοινοβουλίου της Φλάνδρας

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης - ένα θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη»

COM(2011) 567 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****1. Γενικές παρατηρήσεις**

1. επικροτεί την ανακοίνωση «Στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης - ένα θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη», στην οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραθέτει τους κύριους στόχους της πολιτικής για τη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εκτιμά δε την επιδίωξη της Επιτροπής να δώσει μια πρόσθετη ώθηση στις μεταρρυθμίσεις που επακολουθούν της διαδικασίας της Μπολόνια, οι οποίες υλοποιούνται με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, χωρίς όμως να έχουν ολοκληρωθεί ούτε κατά διάνοια, κατατάσσοντας τις μεταρρυθμίσεις αυτές σε θέση προτεραιότητας στο ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών που περιλαμβάνονται σε αυτήν·

2. συμφωνεί με τη μέθοδο που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωση, στην οποία απαριθμεί, αφενός, τους κυριότερους πολιτικούς στόχους που θα πρέπει να υλοποιηθούν τα κράτη μέλη και τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα μέχρι το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας και υποδεικνύει, αφετέρου, με ποιον τρόπο μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να υλοποιήσουν αυτό το εκσυγχρονιστικό θεματολόγιο·

3. συμφωνεί ότι την ευθύνη για τη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ένας τομέας πολιτικής όπου η ΕΕ διαθέτει συντονιστικές και υποστηρικτικές αρμοδιότητες, φέρουν κυρίως τα κράτη μέλη και τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα, παρότι οι προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν και η πολιτική ανταπόκριση υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Επιπλέον, η ΕτΠ παρατηρεί ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές επωμίζονται σημαντικές αρμοδιότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως συμβαίνει και με την πολιτική για τη νεολαία και την απασχόληση. Η ΕτΠ τονίζει ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, οι αυτοδιοικητικές αρχές αναλαμβάνουν να διαδραματίσουν έναν καθοριστικής σημασίας ρόλο στην υλοποίηση του εν λόγω εκσυγχρονιστικού θεματολογίου, τηρουμένης πλήρως της αρχής της επικουρικότητας·

4. σημειώνει ότι η προτεινόμενη στρατηγική για τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν φαίνεται να γειρεί κανένα ζήτημα όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

5. τονίζει ότι ο σκοπός της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας, είναι να προσφέρει στους σπουδαστές μια ευρεία και γενική παιδεία που θα τους βοηθήσει να καλλιεργήσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τα таланτά τους και να διαμορφώσουν μια δεκτική, ισχυρή και πολύπλευρη προσωπικότητα, έτσι ώστε να είναι σε θέση να εξελιχθούν σε υπεύθυνα μέλη της κοινωνίας. Η εκπαίδευση έχει και μια αναμφισβήτητη οικονομική αξία, η οποία όμως δεν είναι μοναδική. Γι' αυτό και μια οικονομιστική προσέγγιση

της εκπαίδευσης δεν μπορεί παρά να είναι πάντοτε ατελής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα μπορούσε να είναι χρήσιμη ή ακόμη και αναγκαία υπό ορισμένες συνθήκες·

6. έχοντας υπόψη όσα προαναφέρθηκαν, υποστηρίζει απόλυτα τη θέση ότι, για να προαχθεί η έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς στην ΕΕ, πρέπει να αναγνωριστεί ο κεντρικός ρόλος της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και τονίζει ότι οι δυνατότητες των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να εκπληρώσουν τον κοινωνικό τους ρόλο δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως.

2. Βασικά ζητήματα πολιτικής για τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

2.1. *Αύξηση του μορφωτικού επιπέδου για την εξασφάλιση των αποφοίτων και των ερευνητών που χρειάζεται η Ευρώπη*

7. συμφωνεί με την εκτίμηση ότι το μέσο επίπεδο εκπαίδευσης στην Ευρώπη πρέπει να φτάσει τον στόχο της αποφοίτησης του 40% των νέων από την τριτοβάθμια εκπαίδευση ή ισότιμες σπουδές μέχρι το 2020, ώστε να είναι εφικτή η κάλυψη της σκοπούμενης και απαραίτητης αύξησης θέσεων απασχόλησης που απαιτούν υψηλού επιπέδου γνώσεις, να δημιουργηθούν καλύτερες προοπτικές ποιοτικής απασχόλησης για τους νέους και να αντιμετωπιστεί, κατ' αυτόν τον τρόπο, το πρόβλημα της ανεργίας, ιδιαιτέρως μεταξύ των νέων·

8. είναι πεπεισμένη ότι η ευρέως διαδεδομένη χρήση καινοτόμων λύσεων ΤΠΕ από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και να αυξήσει τα ποσοστά συμμετοχής, για παράδειγμα φοιτητών, που ζουν σε αραιοκατοικημένες περιοχές, σε νησιά, σε ορεινές και σε εξόχως απόκεντρες περιοχές·

9. συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι, για τον σκοπό αυτό, η τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να καταστεί ελκυστικότερη για ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού και εκφράζει τη λύπη της που ορισμένες κοινωνικές ομάδες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται εμφανώς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επισημαίνει ότι το εν λόγω φαινόμενο υποεκπροσώπησης —το οποίο παρατηρείται κατά τρόπο απαράδεκτο ακόμη πιο έντονα στο ακαδημαϊκό διδακτικό προσωπικό— δεν προξενεί μόνο κοινωνικά προβλήματα, αλλά και μια από οικονομική άποψη άσκοπη σπατάλη ταλέντων·

10. προτείνει συνεπώς να παρακολουθείται, όχι μόνο η πρόοδος που σημειώνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με την αύξηση της συμμετοχής και της —τουλάχιστον εξίσου σημαντικής— επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και σε ποιον βαθμό τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατορθώνουν να προσελκύσουν φοιτητές από τις υποεκπροσωπούμενες, «μη παραδοσιακές» ομάδες και μάλιστα με τρόπο που να καταλύει την κλασική κατανομή ρόλων, έτσι ώστε να μπορέσουν να αναχαιτιστούν οι στερεότερες επιλογές σπουδών και ο συνεπακόλουθος διαχωρισμός στην αγορά εργασίας. Με δεδομένη τη δημογραφική εξέλιξη, η ΕτΠ

πιστεύει ότι η αναγκαία ουσιαστική αύξηση του βαθμού συμμετοχής δεν θα είναι βιώσιμη εάν τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν κατορθώσουν να προωθήσουν αυτήν την «κοινωνική διάσταση» ώστε να διεισδύσει στον πυρήνα της πολιτικής που εφαρμόζουν στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ΕτΠ θεωρεί επίσης ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να καθοριστούν για τον χώρο αυτό ειδικοί στόχοι, προσαρμοσμένοι στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε κράτους μέλους και κάθε περιφέρειας· ωστόσο, ότι η αυξημένη συμμετοχή απαιτεί επίσης την αύξηση της χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να διασφαλιστούν τα κορυφαία πρότυπα έρευνας και διδασκαλίας·

11. υποστηρίζει την έκκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρηματοδοτική ενίσχυση επίδοξων φοιτητών από τα εισοδηματικά χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα. Από την άποψη αυτή, η ΕτΠ αντιμετωπίζει με ανησυχία την απόφαση ή τις προθέσεις διαφόρων κρατών μελών να αυξήσουν τα διδάκτρα, παρά το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν κυρώσει το διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, τα Κοινωνικά και τα Πολιτιστικά Δικαιώματα, στο άρθρο 13 του οποίου αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «Η ανώτερη εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται σε όλους ισότιμα, ανάλογα με τις ικανότητες καθενός, με όλα τα κατάλληλα μέσα και μάλιστα με την προοδευτική θέσπιση της δωρεάν παιδείας». Η ΕτΠ ανησυχεί ότι η αύξηση των διδάκτρων θα υψώσει και το οικονομικό όριο της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και μάλιστα ακριβώς τη στιγμή που πολλοί φοιτητές και οι οικογένειές τους υφίστανται τις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

12. επισημαίνει ότι εκτός από την οικονομική ικανότητα υπάρχουν και άλλα δεδομένα (όπως η προσεκτική επιλογή σπουδών, η κατάλληλη προκαταρκτική εκπαίδευση και —ελλείψει αυτής— η μέριμνα για την απόκτησή της, η παρακολούθηση και η υποστήριξη των φοιτητών κατά τη διάρκεια των σπουδών και ο έγκαιρος αναπροσανατολισμός σε μια καλύτερη σπουδαστική σταδιοδρομία ή έναν καταλληλότερο κλάδο σπουδών για την αποφυγή της πρόωρης εγκατάλειψης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μια προσέγγιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που να είναι περισσότερο επικεντρωμένη στους σπουδαστές κλπ.) που μπορεί να επηρεάσουν καθοριστικά την πρόσβαση και την επιτυχία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και καλεί τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να δείξουν και σε αυτά τα δεδομένα την προσοχή που χρειάζεται. Η ΕτΠ εκφράζει τη λύπη της διαπιστώνοντας ότι οι δεν συλλέγονται και δεν ανταλλάσσονται επαρκώς συστηματικά μεταξύ των κρατών μελών πληροφορίες σχετικά με αυτές τις πτυχές, όπως συμβαίνει για άλλες πτυχές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και είναι της γνώμης ότι στην περίπτωση αυτή πρέπει να παρασχεθεί η απαραίτητη στήριξη στο υπό σύσταση Παρατηρητήριο της Κοινωνικής Διάστασης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια·

13. επικροτεί τα μέτρα που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως η ανάπτυξη εθνικών πλαισίων κατάρτισης με σαφείς και —εάν χρειάζεται— πρόσθετες δυνατότητες μετάβασης μεταξύ των διαφόρων επιπέδων ή η επικέντρωση στα μαθησιακά αποτελέσματα και τις κεκτημένες γνώσεις και δεξιότητες (μεταξύ άλλων, με την αναγνώριση προσόντων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί αλλού, ακόμη και στον χώρο της άτυπης και της μη τυπικής εκπαίδευσης) αντί της εφαρμογής περισσότερο παραδοσιακών και τυπικών κριτηρίων όπως η διάρκεια των σπουδών και ο αριθμός των ωρών συμμετοχής σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Η ΕτΠ θεωρεί ότι τέτοιου είδους μέτρα μπορεί να αποβούν αποτελεσματικά εργαλεία για την καλύτερη αξιολόγηση των προσόντων και του επιπέδου κατάρτισης ενός ατόμου ή για τον προσανατολισμό του προς ένα καταλληλότερο και πιο εφικτό πρόγραμμα για την απόκτηση υψηλότερων προσόντων·

14. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ακολουθήσει και η ίδια με συνέπεια την προοδευτική προσέγγιση που εφαρμόζει στην περίπτωση των ευελικτικών προγραμμάτων και μορφών εκπαίδευσης, μεταξύ των άλλων και κατά την εφαρμογή της ισχύουσας οδηγίας για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ή κατά τη σύνταξη του σχεδίου της οδηγίας που θα την αντικαταστήσει.

2.2. Βελτίωση της ποιότητας και της καταλληλότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

15. συμφωνεί ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο μέτρο που αποσκοπεί στη μετάδοση γνώσεων και βασικών μεταβιβάσιμων ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για μια επιτυχή σταδιοδρομία σε επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης, θα ωφεληθεί σημαντικά από μια εντατικότερη επαφή με τον κόσμο της εργασίας και τους φορείς της αγοράς εργασίας. Ταυτόχρονα, είναι της άποψης ότι και ο ίδιος ο κόσμος της εργασίας θα μπορούσε να αναλάβει περισσότερες ευθύνες έναντι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την προσφορά επαρκών και ποιοτικών θέσεων πρακτικής άσκησης σε φοιτητές και καθηγητές, με τη συμμετοχή σε διάλογο με τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τις επαγγελματικές σταδιοδρομίες του μέλλοντος και τις σχετικές εκπαιδευτικές απαιτήσεις, με την πλήρη αναγνώριση των γενικά μεταβιβάσιμων ικανοτήτων διδασκόντων κλπ. Επίσης, θα πρέπει να αναπτυχθούν ευρύτερα οι εταιρικές σχέσεις επιχειρήσεων και πανεπιστημίων στον χώρο της έρευνας·

16. είναι πεπεισμένη ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές, οι οποίες διατηρούν κατά κανόνα άριστες επαφές τόσο με τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα όσο και με τον κόσμο της εργασίας, είναι καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο σε θέση να προωθήσουν και να διευθύνουν αυτόν τον διάλογο·

17. πιστεύει ότι η αξία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φαίνεται και από τον βαθμό στον οποίο τα εκπαιδευτικά της ιδρύματα ανταποκρίνονται σε χαρακτηριστικές τοπικές ή περιφερειακές ανάγκες, συμβάλλοντας έτσι πραγματικά στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Η ΕτΠ θεωρεί ότι μια παρόμοια περιφερειακή σύνδεση είναι ένας από τους τρόπους με τους οποίους τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα μπορούσαν να προσαρμόσουν την αποστολή και τις στρατηγικές τους προτεραιότητες επιδιώκοντας την αριστεία και, ως εκ τούτου, υπογραμμίζει και υποστηρίζει την ποικιλομορφία και τη διακριτικότητα των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

18. απευθύνει έκκληση για εκτενή εισαγωγή των εφαρμογών ΤΠΕ σε όλα τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ανάπτυξη μιας κοινής πλατφόρμας ΤΠΕ από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση του ποσοστού επιτυχίας·

2.3. Βελτίωση της ποιότητας μέσω της κινητικότητας και της διασυνοριακής συνεργασίας

19. αναγνωρίζει τη σημασία που έχουν η καλά οργανωμένη κινητικότητα και η διασυνοριακή συνεργασία για την ποιότητα της εκπαίδευσης και την πολύπλευρη προσωπική εξέλιξη των ανθρώπων. Διαπιστώνει ότι, μεταξύ άλλων χάρη στην ώθηση του προγράμματος Erasmus που ενισχύεται από τη διαδικασία της Μπολόνια, τα κράτη μέλη και τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν σημειώσει τεράστια πρόοδο στον χώρο αυτό. Θεωρεί δε ανεκτίμητης αξίας τη συγκεκριμένη και θετική προβολή της ΕΕ στα μάτια πολλών ανθρώπων, χάρη σε αυτά τα προγράμματα συνεργασίας·

20. παρατηρεί, ωστόσο, ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά για τη διεύρυνση και την παγίωση των δυνατοτήτων μαθησιακής κινητικότητας και της διασυνοριακής συνεργασίας, ώστε να αυξηθεί σημαντικά η πρόσθετη αξία που προσφέρουν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαρτίζει ορθώς μια σειρά από εμπόδια που εντοπίζονται σε διάφορα επίπεδα πολιτικής, πολλά από τα οποία απορρέουν από ένα ιδιαίτερο εθνικό πλαίσιο. Η ΕτΠ θεωρεί ότι αυτή η περίπλοκη κατάσταση δεν πρέπει να εμποδίσει τα κράτη μέλη, τις αυτοδιοικητικές αρχές και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να επιδιώξουν στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους να αντιμετωπίσουν αυτά τα προβλήματα με σπουδή και επιδεξιότητα.

21. ζητά την καθιέρωση Συμπληρωμάτων Διπλώματος σε όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεδομένου ότι διευκολύνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τη συγκρισιμότητα και την αναγνώριση των πτυχίων.

22. εφιστά την προσοχή σε ορισμένες τρέχουσες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε διασυνοριακό επίπεδο και, με δεδομένη τη διαρθρωτική επιρροή που ασκούν επί των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των εμπλεκόμενων κρατών μελών και περιφερειών, επιθυμεί την προώθησή τους ως προτύπου διασυνοριακής συνεργασίας.

23. καλεί τις αρμόδιες εθνικές αρχές, που σε πολλές περιπτώσεις είναι η τοπική ή περιφερειακή αυτοδιοίκηση, να διευκολύνουν και να επιταχύνουν την αναγνώριση των ακαδημαϊκών τίτλων, προκειμένου να περιοριστεί ένα σοβαρό εμπόδιο στην κινητικότητα των φοιτητών και των ακαδημαϊκών διδασκόντων. Η διαδικασία αναγνώρισης δεν πρέπει να συνεπάγεται ανυπέρβλητο για τον αιτούντα κόστος, ούτε να διαρκεί περισσότερο από τέσσερις μήνες.

2.4. Ενεργοποίηση του τριγώνου της γνώσης

24. αποδέχεται ανεπιφύλακτα την ανάγκη καλύτερης ανάπτυξης και χρήσης του «τριγώνου της γνώσης» μεταξύ εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρήσεων και συμφωνεί βεβαίως απόλυτα με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνών μπορούν να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη στις περιφέρειες στις οποίες εδρεύουν, να εκμεταλλευτούν σε παγκόσμια κλίμακα τα όποια περιφερειακά πλεονεκτήματα ή να λειτουργήσουν ως επίκεντρο ενός δικτύου γνώσεων που υπηρετεί την οικονομία και την κοινωνία μιας περιοχής.

25. αναγνωρίζει ότι τα ανωτέρω ισχύουν ακόμη περισσότερο στο μέτρο που οι αυτοδιοικητικές αρχές τηρούν στρατηγικά προγράμματα στήριξης και επιλέγουν συνειδητά ορισμένα πεδία προτεραιότητας με γνώμονα τα πλεονεκτήματα ή τις ειδικές ανάγκες της δικής τους περιοχής. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί ιδιαίτερος ο σχεδιασμός δικτύων γνώσης και καινοτομίας με τη συμμετοχή των αυτοδιοικητικών αρχών, των πανεπιστημίων και των τοπικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των νεοσύστατων.

26. παρατηρεί ότι, στην ανακοίνωσή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικεντρώνεται κάπως στενά στον κόσμο των επιχειρήσεων, στο δυναμικό για εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες και στην εμπορευματοποίηση της γνώσης. Τονίζει ότι τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα ερευνών έχουν και μια κοινωνική αποστολή έναντι των δημόσιων φορέων και του μη κερδοσκοπικού τομέα, όπως π.χ. του κλάδου της (υποχρεωτικής) εκπαίδευσης, του ιατρικού και παραϊατρικού τομέα, της κοινωνικής μέριμνας και πρόνοιας κ.ά.

2.5. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της χρηματοδότησης

27. συμφωνεί με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι συνολικές επενδύσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΕ κυμαίνονται εν γένει σε χαμηλό επίπεδο και αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη, σε πολλές περιπτώσεις όμως και οι αυτοδιοικητικές αρχές, πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους για την αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τη χρήση δημόσιων πόρων. Συνεπώς, η ΕτΠ καλεί τα κράτη μέλη αλλά και —όπου αυτό ισχύει— τις αυτοδιοικητικές αρχές, παρά τις υφιστάμενες δημοσιονομικές πιέσεις, να μην υποδηκούν το μέλλον και να επενδύσουν σε μία αναπτυξιακή πορεία με μακροσκοπική προοπτική, αντί να προβούν σε περικοπές σε κλάδους οι οποίοι θέτουν τη βάση της αυριανής ανάπτυξης. Η ΕτΠ είναι της γνώμης ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να παρακολουθήσει με συγκεκριμένο τρόπο την πορεία των πραγμάτων, χρησιμοποιώντας το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για να διασφαλίζει ότι οι περικοπές δεν θα πλήξουν τους κλάδους που έχουν καθοριστική σημασία για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

28. ορμώμενη από την αντίληψη ότι η εκπαίδευση αποτελεί κοινωνικό αγαθό, συμφωνεί με τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι δημόσιες επενδύσεις αποτελούν και θα πρέπει χωρίς άλλο να συνεχίσουν να αποτελούν και στο μέλλον την πρωταρχική βάση μιας βιώσιμης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

29. αποδέχεται την επιδίωξη της διαφοροποίησης των χρηματοδοτικών πόρων, για παράδειγμα μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για τη χρηματοδότηση υποδομών, προειδοποιεί όμως ότι η εκμετάλλευση μίας εκ των δυνατών εναλλακτικών πηγών (και συγκεκριμένα η αύξηση του μεριδίου της ιδιωτικής χρηματοδότησης με την αύξηση της διδάκτρων) ενδέχεται να ασκήσει πρόσθετη πίεση στα νοικοκυριά. Η ΕτΠ φοβάται μήπως αυτή η πίεση οδηγήσει σε μείωση της συμμετοχής, σε ανεπιθύμητες μετατοπίσεις στην κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού των σπουδαστών και στην εμφάνιση και ενίσχυση ανισορροπιών στην κινητικότητα μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών. Συνεπώς, προκειμένου να επιδιωχθεί ισότητα ευκαιριών για όλους και να προαχθεί η αριστεία, η ΕτΠ ζητεί καλύτερες πολιτικές όσον αφορά τη χορήγηση υποτροφιών και φοιτητικών δανείων με κριτήρια το εισόδημα και τις ακαδημαϊκές επιδόσεις.

30. συμφωνεί με την ανάπτυξη νέων ή την προσαρμογή υφιστάμενων χρηματοδοτικών μηχανισμών που σχετίζονται με τις επιδόσεις, την υποστήριξη διαφόρων στρατηγικών επιλογών και τη διαφοροποίηση του προφίλ των ιδρυμάτων και την ενθάρρυνση της αριστείας. Ταυτόχρονα, θα επιθυμούσε να επισημάνει ότι η καθιέρωση παρόμοιων μηχανισμών πρέπει να συμβεί με μελετημένο τρόπο και με την απαραίτητη προσοχή, μεταξύ άλλων προκειμένου τα πρότυπα και οι δείκτες που τηρούνται να εξυπηρετούν την υλοποίηση των επιθυμητών στόχων και να ανταποκρίνονται πλήρως στην σκοπούμενη διαφοροποίηση εντός και μεταξύ των ιδρυμάτων.

31. παρατηρεί ότι η αυξημένη αυτονομία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν τα απαλλάσσει από την υποχρέωση λογοδοσίας, ούτε από την ευθύνη που φέρουν έναντι του περιβάλλοντος στο οποίο είναι ενσωματωμένα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η ΕτΠ δεν αναγνωρίζει ότι η αύξηση της αυτονομίας των ιδρυμάτων άσκησε και θετικές επιδράσεις στην προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, συμβάλλοντας έτσι στη σκοπούμενη αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

3. Η συμβολή της ΕΕ: κίνητρα για τη διαφάνεια, τη διαφοροποίηση, την κινητικότητα και τη συνεργασία

32. επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει έναν πιο ενεργό ρόλο στη στήριξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των διαφόρων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών στην προσπάθεια για την υλοποίηση του εκσυγχρονιστικού θεματολογίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Θεωρεί ότι κάθε μορφή υποστήριξης έχει ουσιαστική σημασία προκειμένου το θεματολόγιο των διαφόρων αρχών και των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να εμφανίσει την απαραίτητη σύγκλιση και να επιτρέψει την επιθυμητή διαφοροποίηση και προβολή.

33. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιδείξει, κατά τον καθορισμό των συγκεκριμένων προγραμμάτων και αξόνων δράσης, μεγαλύτερη προσοχή σε μία από τις προτεραιότητες που ορθώς έχει ορίσει για τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: την αύξηση της συμμετοχής και την ενίσχυση της «κοινωνικής διάστασης» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι απαραίτητες.

3.1. Στήριξη της μεταρρύθμισης με αποδεικτικά στοιχεία, ανάλυση και διαφάνεια της πολιτικής

34. διαπιστώνει ότι, μεταξύ άλλων με τη συνέχεια της διαδικασίας της Μπολόνια, έχει αποδειχτεί ότι η χρήση σχετικά απλών συγκριτικών πινάκων επιδόσεων για την παρακολούθηση της πρόόδου ενός μεταρρυθμιστικού θεματολογίου μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα από άποψη πληροφόρησης και κινητοποίησης, και προτείνει να αυξηθεί η χρήση παρόμοιων μέσων. Ωστόσο, παρατηρεί ότι ένας πίνακας επιδόσεων σε επίπεδο κράτους μέλους συχνά δεν μπορεί να καλύψει τις διάφορες δυναμικές που υφίστανται σε κάθε περιφέρεια, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνεται στην πολιτική των αυτοδιοικητικών αρχών, ιδιαίτερος όταν πρόκειται για τομείς που υπάγονται στην αποκλειστική τους αρμοδιότητα.

35. υποστηρίζει το σχέδιο «U-Map» της Επιτροπής για την καλύτερη προβολή των διαφορετικών προφίλ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως και το «U-Multirank», ένα πολυδιάστατο εργαλείο πληροφόρησης και κατάταξης το οποίο θα στηρίζεται στις επιδόσεις. Συγχρόνως, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην προκληθεί υπερβολικό πρόσθετο διοικητικό βάρος για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η ΕτΠ θεωρεί αυτονόητο ότι η περιφερειακή ενσωμάτωση και σύνδεση με το άμεσο τοπικό περιβάλλον θα συγκαταλέγονται στα κριτήρια χαρακτηρισμού και κατάταξης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

36. επιδοκιμάζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνεργαστεί με την Eurostat με σκοπό τη συγκέντρωση καλύτερων δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται από άποψη μαθησιακής κινητικότητας και απασχόλησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ΕτΠ επισημαίνει ότι οι πληροφορίες αυτού του είδους όχι μόνο είναι χρήσιμες για τους φοιτητές και τους πτυχιούχους, αλλά μπορεί να φανούν χρήσιμες και στους μαθητές για την επιλογή κλάδου σπουδών.

37. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει με προσοχή τους ακριβώς στόχους θα επιδιώξει με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Μητρώου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και εάν και κατά πόσο υπάρχουν άλλες πρωτοβουλίες που προωθούν τους ίδιους στόχους, πριν προχωρήσει στην ανάπτυξη ενός παρόμοιου μέσου.

3.2. Ενθάρρυνση της κινητικότητας

38. παραδέχεται απόλυτα τη σημασία που έχει η ενθάρρυνση της κινητικότητας και, σε σχέση με αυτό, εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις πάντα επίκαιρες παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στο τμήμα «Ως προς τις πρωτοβουλίες που συνδέονται με την κινητικότητα» στη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 27 και 28 Ιανουαρίου 2011 σχετικά με την εμβληματική πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση»⁽¹⁾.

39. παράλληλα, είναι πεπεισμένη ότι η επιδίωξη της καλύτερης γνώσης ξένων γλωσσών δεν θα αυξήσει μόνο τις δυνατότητες ανταλλαγών, αλλά και την ποιότητα αυτών. Θεωρεί ότι στον τομέα αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να αναλάβει υποστηρικτικό ρόλο και υπενθυμίζει τον στόχο της ευρωπαϊκής πολιτικής υπέρ της πολυγλωσσίας ότι κάθε Ευρωπαίος πρέπει να γνωρίζει δύο ξένες γλώσσες επιπλέον της μητρικής του.

40. υποστηρίζει την επιθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προσφέρει στους φοιτητές κάθε κοινωνικού υπόβαθρου καλύτερη πρόσβαση σε μεταπτυχιακά προγράμματα σε άλλα κράτη μέλη και υπογραμμίζει ότι αυτή η κατηγορία φοιτητών χρειάζεται περισσότερη χρηματοδοτική υποστήριξη. Σημειώνει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συσταθεί σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ένας ευρωπαϊκός μηχανισμός εγγυήσεων για τα σπουδαστικά δάνεια. Τονίζει ότι όλα αυτά δεν πρέπει να οδηγούνται στην εμπορευματοποίηση της κινητικότητας. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου μηχανισμού πρέπει να συμπληρώνει τα υφιστάμενα προγράμματα φοιτητικών υποτροφιών όπως το Erasmus, τα οποία έχουν αποδείξει προ πολλού την αξία τους⁽²⁾.

41. λυπάται που η έλλειψη κινητικότητας των εθνικών δανείων συνιστά εμπόδιο στην κινητικότητα των σπουδαστών και επιμένει στην υποχρέωση χορήγησης των δανείων και των υποτροφιών χωρίς καμία διάκριση λόγω ιδιαιτείας.

42. αναγνωρίζει ότι ορισμένα ρεύματα κινητικότητας μπορεί να αποτελέσουν πρόκληση για ορισμένες χώρες και σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό για ορισμένες περιφέρειες. Σε κλάδους όπως η ιατρική, που επιτρέπουν την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της θέσπισης κανόνων πρόσβασης στο επάγγελμα που να λαμβάνουν υπόψη το περιφερειακό επίπεδο, ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή ιατρικής περιθαλψής σε κάθε περιφέρεια. Επίσης, είναι πρόθυμη να προσφέρει τη συνεργασία της για την εμπεριστατωμένη ανάλυση αυτής της προβληματικής και την αναζήτηση βιώσιμων λύσεων που θα βρίσκουν σύμφωνες όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές και θα τηρούν το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

43. είναι πεπεισμένη ωστόσο ότι πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η κινητικότητα για εκπαιδευτικούς λόγους θα είναι προσιτή υπό συνθήκες ίσων ευκαιριών σε όλους τους φοιτητές, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση ή τη γεωγραφική θέση της περιφέρειάς τους.

⁽¹⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽²⁾ Βλ. σημείο 20 της γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νεολαία σε κίνηση» (CdR 292/2010 fin), που υιοθετήθηκε κατά την 88η σύνοδο ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών, στις 27 και 28 Ιανουαρίου 2011.

44. παραδέχεται, επίσης, ότι επικρατούν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα ορισμένων ειδών εκπαίδευσης βάσει συμφωνιών δικαιόχρησης σε διασυνοριακό επίπεδο και καλεί όλα τα κράτη μέλη να λάβουν τα μέτρα που χρειάζεται, π.χ. για την εξασφάλιση της ποιότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προσφέρουν τα δικά τους ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πέραν των εθνικών συνόρων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών σε σχέση με τα εκπαιδευτικά τους ιδρύματα.

45. συμφωνεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά εμπόδια στη διασυνοριακή κινητικότητα των ερευνητών και καλεί τα κράτη μέλη να δραστηριοποιηθούν για τη βελτίωση της ρύθμισης των δευτερευουσών συνθηκών εργασίας και των κοινωνικών δικαιωμάτων, έτσι ώστε οι ερευνητές να διαθέτουν περισσότερη βεβαιότητα σχετικά με αυτές τις πτυχές της διαμονής τους στο εξωτερικό, πράγμα που θα περιορίσει και τις επιφυλάξεις τους ως προς τη διασυνοριακή κινητικότητα.

3.3. *Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στο επίκεντρο της καινοτομίας, της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της απασχολησιμότητας*

46. αναμένει την έγκριση του «Στρατηγικού θεματολογίου καινοτομίας» και ελπίζει ότι θα καταστεί πολύ σύντομα εφικτή η χάραξη αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του (Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) και η σύσταση νέων Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ).

47. παρακολουθεί με ενδιαφέρον την ανάπτυξη «συμμαχιών γνώσης» μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του κόσμου των επιχειρήσεων, διερωτάται όμως αν δεν θα ήταν σκόπιμο, ακόμη και αναγκαίο, να υπάρξουν παρόμοιες συμμαχίες και μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μη κερδοσκοπικών φορέων και οργανώσεων. Με τη δήλωση αυτή, η ΕτΠ αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ: τη γήρανση του πληθυσμού, την πολυπολιτισμική κοινωνία, την κλιματική αλλαγή κλπ.

48. επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναπτύξει ένα πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης και πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών (εθνικές, περιφερειακές και τοπικές) πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην ενεργό εποπτεία της εφαρμογής αυτού του πλαισίου. Η κεντρική πλατφόρμα που προτείνεται να δημιουργηθεί για την προσφορά προγραμμάτων πρακτικής άσκησης στην ΕΕ μπορεί να αποτελέσει ένα εξαιρετικό μέσο διευκόλυνσης της πρόσβασης στην προσφορά ευκαιριών πρακτικής άσκησης και να ωθήσει τους νέους να υποβάλλουν αιτήσεις για πρακτική άσκηση σε άλλα κράτη μέλη.

3.4. *Υποστήριξη της διεθνοποίησης της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης*

49. συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η διεθνοποίηση και η διασυνοριακή συνεργασία δεν μπορεί να περιοριστούν στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι εκτός αυτής υπάρχει ένας ολόκληρος κόσμος που θα μπορούσε να κατακτηθεί. Η ΕτΠ τονίζει ιδιαίτερος ότι υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ γειτονικών περιφερειών που μπορεί να ενισκούνται αντιστοίχως εντός και εκτός ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει τη συνεργασία των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων με τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα των τρίτων χωρών, με στόχο, μεταξύ άλλων, να ενισχυθεί η διοίκησή τους και τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα, χάρη στην εμπειρία που διαθέτουν τα δικά μας εκπαιδευτικά ιδρύματα. Αυτό προϋποθέτει την προώθηση των δράσεων κινητικότητας και ανταλλαγής φοιτητών και καθηγητών μεταξύ των πανεπι-

στημίων των παραμεθόριων περιοχών της ΕΕ και των αντιστοιχών των γειτονικών τρίτων χωρών, ως συμβολή στην εξαγωγή ορθών πρακτικών·

50. αναμένει να κατατεθούν πιο συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να υποστηρίξει τη χάραξη και την ανάπτυξη στρατηγικών διεθνοποίησης από τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προεξοφλεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συζητήσει το θέμα αυτό με όλους τους ενδιαφερόμενους. Τονίζει δε ότι στον διάλογο αυτό πρέπει να συμμετάσχουν και οι αυτοδιοικητικές αρχές, δεδομένου ότι οι στρατηγικές διεθνοποίησης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν συχνά στενή σχέση με τις αναπτυξιακές στρατηγικές της περιφέρειας στην οποία εδρεύουν.

3.5 *Ενίσχυση του μακροπρόθεσμου αντικτύπου και της συμπληρωματικότητας της χρηματοδότησης της ΕΕ*

51. επιδοκιμάζει την πρόταση να συνεχιστεί και μετά το 2014 το τρέχον πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία με ενισχυμένους χρηματοδοτικούς πόρους και απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus για όλους», ελπίζει δε ότι αυτό το νέο πρόγραμμα θα οδηγήσει όχι μόνο στη διεύρυνση, αλλά και στην ποιοτική εμπέδυνση των διαφόρων μορφών ανταλλαγής και συνεργασίας·

52. είναι εξίσου ενθουσιώδης με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνδυαστούν τα τρέχοντα ευρωπαϊκά προγράμματα για την έρευνα και την καινοτομία στο νέο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»·

53. με δεδομένη την εγγύτητά τους προς τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προσφέρει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την υποστήριξη των αυτοδιοικητικών αρχών στην προσπάθεια για την παρότρυνση των ιδρυμάτων αυτών να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα «Εκπαίδευση Ευρώπη» και «Ορίζοντας 2020»·

54. επισημαίνει —όπως και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της— ότι η συμπερίληψη των υφιστάμενων προγραμμάτων στα νέα προγράμματα πρέπει να προωθηθεί με την απαραίτητη προσοχή, έτσι ώστε να μην απολεσθούν με αυτή την αναδιοργάνωση πολύτιμα στοιχεία των υφιστάμενων προγραμμάτων·

55. συμφωνεί με τη διασύνδεση που κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταξύ, αφενός, της (τριτοβάθμιας) εκπαίδευσης και, αφετέρου, της πολιτικής της ΕΕ για τη συνοχή, του ΕΤΠΑ και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Για να χρησιμοποιηθούν τα μέσα αυτά από τους ενδιαφερόμενους αποδέκτες με όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντοπίσει και να διαδώσει ευρέως ορθές πρακτικές που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους.

3.6. *Τα επόμενα βήματα για μια έξυπνη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση*

56. υπολογίζει ότι κατά τον καθορισμό των συγκεκριμένων προγραμμάτων και αξόνων δράσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεχίσει σε σταθερή βάση τον θεωρούμενο ιδιαίτερος αξιολογικό διάλογο με τις ενδιαφερόμενες πλευρές, συμπεριλαμβανομένων των αυτοδιοικητικών αρχών.

57. λαμβάνει γνώση της πρότασης για τη σύσταση ομάδας υψηλού επιπέδου για την ανάλυση των κυριότερων πτυχών του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπολογίζει ότι για τη σύσταση αυτής της ομάδας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεκτιμήσει επαρκώς τις συγκεκριμένες προκλήσεις που περιγράφει στην ανακοίνωση και ζητά να εκπροσωπηθεί και η ΕτΠ σε αυτήν την ομάδα·

58. απευθύνει έκκληση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει κατά την κατάρτιση του εκσυγχρονιστικού θεματολογίου ώστε να υπάρξει η απαραίτητη συνέργια μεταξύ όλων των εμβληματικών πρωτοβουλιών που σχετίζονται με αυτό το θεματολόγιο και να συνεκτιμήσει, μεταξύ άλλων, τις γνωμοδοτήσεις που έχει εκδώσει η ΕΤΠ σχετικά με τις πρωτοβουλίες αυτές.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO
